

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 13

Olomouc

okresní pracoviště Jeseník

Inspekční zpráva

**Základní škola Mikulovice
Hlavní 346
790 84 Mikulovice, okr. Jeseník**

IZO: 102 680 337

Zřizovatel: obec Mikulovice

Školský úřad: Jeseník

Č. jednací	132 468/98-011014
Signatura	km1cs101

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá.....	3
2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	4
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy.....	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	5
3. ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy. Plánování.....	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	6
3.3.1 Organizační struktura školy.....	6
3.3.2 Personální struktura školy	7
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	7
3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení	8
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	8
3.6 Vedení povinné dokumentace	9
3.7 Výroční zpráva	9
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	9
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .10	
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků) Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích... 11	11
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků	14
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů.....	15
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	15
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy	16
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.....	16
5. ZÁVĚR	18
5.1 Závěry inspekce.....	18
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	18
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	19
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	19
5.5 Další adresáti zprávy.....	19

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18, odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č.139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

19. - 23. 10. 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Sylva Fitříková
Členové týmu: Mgr. Blahoslav Melhuba
RNDr. Ladislav Pluskal
PhDr. Jaroslav Hlačík
Ing. Petr Lipčik

1.4 Ředitel školy

Mgr. Petr Procházka

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- zřizovací listina školy
- koncepce rozvoje školy
- plán práce školy
- organizace šk. roku 1998/99
- výroční zpráva o činnosti školy a zpráva o hospodaření školy
- tematické plány učiva
- povinná dokumentace školy
- dokumentace výchovné poradkyně
- plán kontrolní a hospitační činnosti
- záznamy o hospitacích
- vybrané laboratorní a písemné práce žáků
- žákovské knížky a deníčky
- dotazníky ČŠI pro rodiče
- prohlídka školy, pozorování chodu školy
- rozhovory s vedením školy a učiteli

2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Ve škole se vyučuje podle výchovně-vzdělávacího programu Základní škola a učebních dokumentů

- čj. 16 847/96-2 v 1. až 7. ročníku
- čj. 18 730/91-20 v 8. a 9. ročníku (upravené učební dokumenty).

Z cizích jazyků se od 4. ročníku vyučují tři hodiny týdně anglický jazyk a německý jazyk, rodinná výchova samostatně jednu hodinu týdně.

Volitelné předměty:

- informatika pro 7., 8. a 9. ročník
- přírodovědná praktika pro 7. ročník

Rodičům žáků 5., 7. a 9. ročníku byly rozdány dotazníky za účelem zjištění, jaký mají názor na výchovně-vzdělávací činnost školy a na její materiálně-technické vybavení.

Ze sta zpracovaných dotazníků vyplývá, že s výchovně-vzdělávacím programem školy je spokojena nadpoloviční většina respondentů.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy

Škola nabízí pestrou nabídku další výchovně-vzdělávací činnosti.

Nepovinné předměty:

<u>název</u>	<u>pro ročník</u>
• zdravotní tělesná výchova	pro žáky I. a II. stupně
• sborový zpěv	2. - 5.
• výtvarná výchova	1. - 3.
• košíková	3. + 4. a 7.
• informatika	6.
• základy teraristiky	6.
• seminář a praktika z chemie	7. - 9.
• cvičení z českého jazyka	9.
• cvičení z matematiky	9.

Zájmové útvary:

- praktická dívka
- cvičení pro rodiče a děti

V dalším rozvoji pomáhá škola také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Osmnácti žákům s poruchami učení (dyslexie, dysortografie) se věnují čtyři proškolené pedagogické pracovnice při pravidelném reedukačním cvičení. Se třemi žáky se zdravotním postižením pracují učitelé individuálně ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a se speciálně pedagogickým centrem.

Mimořádné nadání mohou žáci rozvíjet účastí v soutěžích a olympiádách.

ČŠI hodnotí další nabídku výchovně-vzdělávací činnosti školy jako vynikající.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	2	49	20	1
2.	2	42	20	0
3.	2	33	17	4
4.	2	44	26	4
5.	2	47	23	2
6.	2	42	24	3
7.	2	50	26	4
8.	1	25	11	2
9.	1	29	14	1
Celkem	16	361	181	21

Pro školní rok 1998/99 odložil ředitel školy na žádost rodičů povinnou školní docházku 9 dětem. Oznámení rodičům o udělení odkladu školní docházky není písemně doloženo.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje základní stupeň vzdělání.

3. ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy. Plánování

Koncepce rozvoje školy je písemně zpracována na období let 1995 - 2000. Obsahuje rámcově stanovené cíle ve výchovně-vzdělávací a personální oblasti. V březnu 1998 byla tato koncepce doplněna o materiálně-technickou oblast. Chybí v ní nástin demografického vývoje ve spádové oblasti školy na několik dalších let. Koncepční záměry projednává ředitel školy přímo se zřizovatelem.

Roční plán práce je sestaven jako rámcové organizační zajištění školního roku. Měsíční plány obsahují výčet konkrétních akcí a úkolů se stanovením času a zodpovědnosti. Krátkodobé plánování činnosti školy je funkční.

Na školní rok je plánováno 6 jednání pedagogické rady. Provozní porady s pedagogickými pracovníky a na ně navazující porady širšího vedení školy, které se zabývají především materiálně-technickým zabezpečením výchovně vzdělávacího procesu jsou plánovány pravidelně každý měsíc.

Koncepce školy a plánování jsou na spíše nadprůměrné úrovni.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Deklarované učební plány vzdělávacích programů jsou respektovány. Plnění osnov bylo kontrolováno v hospitovaných hodinách. Osnovy předmětů, které byly hospitovány jsou plněny s výjimkou vlastivědy v 5. ročníku a tělesné výchovy v 6. a 7. ročníku.

Vlastivěda:

Učitelka nerozpracovala učivo tematicky a časově podle osnov výchovně-vzdělávacího programu, ale podle učebnice, která obsahuje pasáže z vlastivědy i přírodovědy. Na nevhodné tematické a časové rozvržení učiva vlastivědy byli ředitel školy i učitelka upozorněni.

Tělesná výchova:

Pro výuku všech skupin tělesné výchovy a skupiny zdravotní tělesné výchovy (nepovinný předmět) jsou vypracovány tematické a časové plány.

Učivo tělesné výchovy, které je ve vzdělávacím programu Základní škola stanoveno rámcově, rozpracovali učitelé II. stupně pro jednotlivé ročníky, s výjimkou části sportovní hry. Není zřejmé, kdy budou probírány herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a systémy.

V tematických plánech schází učivo úpoly, turistika (6. a 7. ročník), lyžování (7. ročník). Tematické plány zdravotní tělesné výchovy jsou dodržovány.

Plnění učebních plánů a učebních osnov je na průměrné úrovni.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Ředitel školy byl do funkce jmenován ke dni 1. 10. 1995 na základě konkursního řízení. Pro výkon funkce má požadované vzdělání a délku praxe. K témuž datu byla jmenována zástupkyně ředitele, do jejíž pravomoci spadá personalistika, řízení I. Stupně. Na škole pracuje výchovná poradkyně, koordinací práce oddělení školní družiny je pověřena vedoucí

vychovatelka, provoz školní jídelny řídí její vedoucí. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny písemnou formou.

Na škole pracuje metodické sdružení I. stupně, učitelé v rámci předmětových komisí matematiky, českého jazyka a cizích jazyků neformálně spolupracují s okolními školami především při výběru učebnic, v metodice výuky cizích jazyků či problematice přechodu žáků z I. na II. stupeň.

Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele je svolávána šestkrát ročně v předem stanovených termínech. Zápisy z jednání jsou řádně vedeny. Vyplývá z nich, že prioritou jsou záležitosti výchovně-vzdělávacího procesu, hodnocení prospěchu a chování žáků, problematika integrovaných žáků, reedukace poruch učení a konkrétní spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou Jeseník. Provozní porady jsou konány jedenkrát v měsíci, dle potřeby i častěji.

Organizační struktura školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.3.2 Personální struktura školy

Ve škole jsou celkem 23 pedagogičtí pracovníci, z nichž má plnou pedagogickou a odbornou způsobilost 19 pedagogů, bez odborné a pedagogické způsobilosti jsou 4 učitelé. Na I. stupni jsou všechny předměty vyučovány částečně odborně.

Na II. stupni jsou plně odborně vyučovány předměty: český jazyk, matematika, chemie, přírodopis, praktické činnosti,

částečně odborně: fyzika, dějepis, hudební výchova, nepovinné a volitelné předměty.

Požadavky odborné způsobilosti učitelů nejsou splněny pro předměty: občanská výchova, rodinná výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a pro výuku cizích jazyků.

Převažuje věková kategorie od 30 do 45 let. S učiteli byly převážně uzavřeny pracovní smlouvy na dobu neurčitou, učitelé nově přijatí, či bez odborné způsobilosti, pracují se smlouvou na jeden rok. Se dvěma pedagogy, kteří dosud nezahájili kvalifikační studium byly tyto jednorozční pracovní smlouvy podepsány opakovaně. Výchovná poradkyně nemá pro svoji funkci předepsanou kvalifikaci. S ředitelem školy bylo dohodnuto odstranění formálních závad u dvou pracovních smluv.

Pedagogický sbor je v současné době stabilizován, zástupy za nepřítomné učitele jsou pověřovány vychovatelky školní družiny nebo důchodci.

Personální struktura školy je spíše na podprůměrné úrovni.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Škola vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání svých učitelů. Zástupkyně ředitele ukončila specializační studium pro vedoucí pracovníky na PdF UP Olomouc. Zájem učitelů o rozšíření a probace formou dálkového studia je blokován nedostatečnou nabídkou pedagogických fakult pro předměty tělesná výchova, občanská výchova a cizí jazyky. Vedoucí vychovatelka školní družiny absolvovala jednorozční kurs zaměřený na netradiční výtvarné techniky, který pořádalo Středisko služeb školám Jeseník. Poměrně široké nabídky tohoto zařízení využilo v minulém školním roce celkem 6 učitelů, kteří se vzdělávali v kurzech a seminářích anglického a německého jazyka, reedukace poruch učení, základů práce s PC a problematiky drogové závislosti.

Zástupkyně ředitele připravila pro vyučující výtvarné výchovy seminář "Seznámení s výtvarnými technikami", většina učitelů absolvovala kurs zaměřený na práci s výpočetní technikou.

Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů je na průměrné úrovni.

3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení

Pro školní rok 1998/99 byl vypracován plán kontrolní činnosti. Kontrola je zaměřena na průběh a výsledky vzdělávání (hospitace), provoz školy, ekonomickou oblast, dokumentaci školy, školní družinu, BOZP a požární ochranu. Předměty kontroly jsou plánovány na kalendářní měsíce s uvedením, kdo kontrolu provede. Inspekce zjistila, že tento plán je plněn. Výsledky jsou zaznamenávány do kontrolního deníku a projednány s příslušným pracovníkem.

Podle plánu jsou hospitace zaměřeny na dodržování vzdělávacího programu, využívání učebnic a pomůcek, výuku občanské výchovy, rodinné výchovy a cizích jazyků. Do termínu inspekce bylo vedením školy vykonáno a záznamem o projednání výsledků s pracovníkem doloženo 5 hospitací. Jejich zaměření odpovídalo plánu. Analýza výsledků hospitací za školní rok 1997/98 nebyla doložena.

Kontrola vychovatelek školní družiny ze strany vedoucí vychovatelky není plánována ani uskutečňována.

Podle sdělení ředitele školy se žáci 9. ročníku zúčastnili ve školním roce 1997/98 projektu KALIBRO, kontrola studijních výsledků byla provedena i v pátém ročníku v matematice a českém jazyce. Výsledky nebyly doloženy.

Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou vypracována v několika bodech. Jsou formulována obecně. Jako součást vnitřního platového předpisu jsou podkladem pro přiznávání nenárokových složek platu.

Kontrolní systém je spíše nadprůměrný.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Ve škole je zaveden funkční vnitřní informační systém. O plánovaných úkolech a významných činnostech jsou učitelé informováni měsíčními plány práce, které jsou vyvěšovány ve sborovných obou budov školy. Aktuální informace jsou učitelům i žákům v hlavní budově sdělovány školním rozhlasem a dále třídními učiteli.

Všichni zaměstnanci mají přístup k právním normám a Věstníku MŠMT ČR, které jsou uloženy u vedení školy. Učební osnovy a periodika, které škola odebírá, jsou ve sborovně v hlavní budově. Na informační tabuli jsou trvale k dispozici další významné dokumenty, jako organizační řád, vnitřní platový předpis, rozvrh hodin, povinnosti třídních učitelů apod.

Personální dokumentace je uložena u zástupkyně ředitele školy. Přístup k dokumentaci žádná nepovolaná osoba nemá.

Funkční je i vnější informační systém, který je zaměřen na poskytování informací o práci školy jak rodičům, tak občanům.

Informace o žácích jsou rodičům sdělovány na třídních schůzkách. Ty se konají čtyřikrát ve školním roce. Průběžně jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek, v závažnějších případech jsou rodiče zváni do školy k jednání.

Rada školy ustavena není, je zřízena Rodičovská rada při ZŠ Mikulovice. Dne 16. října t. r. se uskutečnil Den otevřených dveří, při kterém měli návštěvníci možnost prohlédnout si školu, školní družinu, jídelnu a zúčastnit se v kterékoliv třídě výuky. Pro cizí osoby, které přicházejí do školy, je u vchodu umístěna orientační tabule. Akce školy jsou sdělovány veřejnosti místním rozhlasem, informace o činnosti školy jsou publikovány v Informačním servisu Obecního úřadu Mikulovice.

S kvalitou a včasností informací poskytovaných školou vyjádřili dotazovaní rodiče procentuálně největší spokojenost.

Informační systém je hodnocen jako nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je řádně vedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Drobné nedostatky zjištěné v katalogových listech žáků byly s vedením školy projednány.

Povinná dokumentace školy, která byla v průběhu inspekce kontrolována je vedena na spíše nadprůměrné úrovni.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 i výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1997 jsou zpracovány podle zákona. Obsahují všechny předepsané náležitosti. Obě zprávy jsou podrobné a přehledné, mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Výroční zprávy slouží vedení školy jako podkladový materiál pro plánování další činnosti a finančního hospodaření.

Obě zprávy byly prokazatelným způsobem projednány na poradě pracovníků školy a zaslány školskému úřadu a zřizovateli.

Výroční zprávy hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

V roce 1997 obdržela škola dotaci od školského úřadu 5 663 000 Kč. Byla vyčerpána převážně na platy zaměstnanců školy a zákonné odvody. Na učebnice a učební pomůcky bylo použito 3,4 % z dotace.

Na provoz školy poskytl zřizovatel v roce 1997 dotaci 1 295 000 Kč.

Podle poslední úpravy obdrží škola od školského úřadu v roce 1998 dotaci 5 571 000 Kč. Na nákup učebnice bylo plánováno a již čerpáno 115 000 Kč. Na nákup učebních pomůcek bylo zatím čerpáno 28 000 Kč (plán je 32 000 Kč). Tyto částky představují pouze 2,6 % z dotace.

Dotace od zřizovatele pro letošní rok činí 1 523 000 Kč.

Finanční prostředky od školského úřadu i od zřizovatele umožňují realizaci výchovně-vzdělávacího programu školy a zabezpečují provoz školy. Větší pozornost je nutno věnovat nákupu učebnic a učebních pomůcek.

Hospodářská činnost spočívá v přípravě obědů pro veřejnost. Náklady této činnosti byly v plné výši pokryty tržbami z prodeje obědů.

Škola získává sponzory. Dary od nich jsou využívány na zlepšení materiálně-technických podmínek (opravy WC, podlah, rekonstrukce šaten, vybavení školní jídelny).

Využití finančních prostředků je na spíše nadprůměrné úrovni.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Výuka probíhá ve třech školních budovách. Všechny budovy jsou staré, vyžadují rozsáhlé rekonstrukce. Kanalizace, kterou došlo v červenci roku 1997 k zatopení níže položených suterénních prostor, je ve špatném technickém stavu. Následky povodně je i v současné době provoz školy omezen, zejména při výuce tělesné výchovy.

Počet prostorných učeben je dostačující, prostorově však nevyhovuje malá tělocvična. Školní hřiště je z důvodu právě probíhajících stavebních úprav budovy nepoužitelné, ale v současné době je připravováno komplexní řešení nového hřiště. Školní pozemek pro výuku pěstitelství vyhovuje velikostí i umístěním. Vzhledem k početnému učitelskému sboru i množství pomůcek má škola málo kabinetů. Žákovská a učitelská knihovna je zároveň pracovní výchovně poradkyně. Místnosti školní družiny jsou prostorné, s odpovídajícím vybavením. Pro práci školní družiny vytvářejí dobré podmínky.

Většina učeben je vybavena starým nábytkem, k jehož obměně dochází postupně. Staré parketové podlahy vyžadují rekonstrukci. Na dobré úrovni je specializovaná jazyková učebna se sluchátkovou soupravou i nově vybudovaná učebna pro videoprojekci. Samostatná učebna pro výuku informatiky je vybavena 11 počítači. Školní knihovna obsahuje převážně starší tituly. Vzhledem k omezeným finančním možnostem je dokupování učebnic, zaměřených na projekt Základní škola, obtížné. Dostatek učebnic není např. pro výuku fyziky v osmé třídě, v páté třídě jsou nevyhovující učebnice matematiky. Prostředky audiovizuální techniky je škola vybavena přiměřeně, nejvíce jsou využívána videa.

Chodby jsou prostorově vyhovující, v letních měsících roku 1998 zde byly vybudovány dobře vybavené šatny se samostatnými odděleními pro všechny třídy i pro školní družinu. Sociální zařízení byla rekonstruována, jsou ve velmi dobrém stavu. V suterénních prostorech byl zřízen klub „Ámos“, který je využíván pracovníky školy i pronajímán veřejnosti.

Kriticky se k zabezpečení materiálně-technických podmínek vyjádřili i rodiče.

ČŠI hodnotí prostorové podmínky školy jako průměrné, vybavení školy jako spíše podprůměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh hodin s výjimkou délky přestávek mezi 6. a 7. a 7. a 8. vyučovací hodinou odpovídá požadavkům vyhlášky o základní škole. Ke krácení přestávek o 5 minut došlo v důsledku nevhodného dopravního spojení při dojíždění žáků do 6 obcí spádového obvodu školy. Skladba rozvrhu hodin odpovídá pedagogickým zásadám s výjimkou zařazení nepovinného předmětu zdravotní tělesná výchova v úterý 7. hodinu (viz část. Zdravotní tělesná výchova).

Pracovní prostředí je pro žáky i učitele při probíhajících stavebních pracích zhoršené. Osvětlení i vytápění školy je přiměřené. Úklid ve školních budovách je i přes probíhající rekonstrukce na dobré úrovni. Estetická úroveň prostředí školy, zejména tříd, je velmi rozdílná. Pitný režim je zajištěn. Prevenci vzniku žakovských úrazů je věnována náležitá pozornost.

Okresní hygienická stanice Jeseník provedla dne 17. 12. 1997 ve škole kontrolu dodržování hygienických podmínek. Výsledek kontroly byl pozitivní.

S psychohygienickými podmínkami je více rodičů spokojených než nespokojených.

S přihlédnutím k současným obtížím při rekonstrukci školy jsou psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků) Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

I. stupeň

Český jazyk

V průběhu inspekce bylo provedeno pět hospitací u různých vyučujících ve třídách I. A, I. B, II. A, III. A a IV. A. Všechny hodiny měly promyšlenou stavbu, probírané učivo bylo vhodně a účelně motivováno. Různé byly používané metody a formy práce.

Za pozitivní považuje ČŠI individuální přístup k žákům, diferencované a skupinové vyučování. V hodinách bylo použito dostatek názorných pomůcek, které byly vesměs vyrobeny učitelkami. Vhodně byly zařazeny do hodin relaxační techniky.

Negativně hodnotí ČŠI ty hodiny, ve kterých byly použity metody a formy neadekvátní věku žáků a učivu, zejména výklad.

V hodinách s klasickými formami a metodami práce se žáci procesu výuky účastnili minimálně, neměli dostatečný prostor pro uplatnění aktivity a iniciativy. Pozorováním v průběhu hospitace bylo zjištěno, že ne všichni žáci používají vhodné psací potřeby. Sešity žáků nejsou důsledně opravovány, chybí následné opravy žáků. Učitelka často přehlížela nesprávné kladení přízvuku, zejména u jednoslabičných předložek.

Domácí úkoly byly ve všech hodinách jazyka českého zadávány v návaznosti na probrané a procvičené učivo.

Matematika

Hospitovány byly hodiny ve třídách II. B, III. B a V. A.

Vyučování probíhalo klasickým i netradičním způsobem. Zvolené pracovní tempo odpovídalo věku žáků, ČŠI kladně hodnotí využívání možností skupinové práce, učitelky kladly důraz na rozvoj logického myšlení, učební pomůcky byly používány účelně. Využití mezipředmětových vztahů, práce s chybou a vhodná motivace daly žákům zažít radost z dosaženého úspěchu. Jako negativní je hodnocena skutečnost, že snaha některých učitelů vzbudit zájem žáků o probírané učivo se vždy nesetkala s úspěchem, nepodařilo se vytvořit tvůrčí atmosféru. Kontrolou sešitů bylo zjištěno, že existují individuální rozdíly v grafické úpravě a v písmu žáků. Z namátkové kontroly žákovských knížek a deníčků vyplynulo, že četnost známek ve všech sledovaných třídách je přiměřená. Domácí úkoly jsou zadávány jednotně pro všechny žáky, chybí diferencovanost.

Přírodověda

Zkušený učitel s odbornou způsobilostí pro II. stupeň základní školy vedl ve třídě V.A hodinu klasickým způsobem. V klidné a přátelské atmosféře se snažil aktivizovat převážně pasivní žáky, což se příliš nedařilo. Při frontálním opakování již probraného učiva prokázali žáci dobré znalosti. Výkladu nového učiva nepředcházela motivace, žáci nebyli s cílem hodiny seznámeni. Hodinu oživily demonstrační a frontální pokusy.

Sešity žáků nemají dobrou úpravu, obsahují přiměřené zápisy s mluvnickými chybami, schází učitelova kontrola. Také název předmětu uvedený na sešitech neodpovídá názvu

předmětu daného učebními osnovami (přírodopis místo přírodověda). Namátková kontrola žákovských knížek ukázala malou četnost klasifikace v tomto předmětu.

Vlastivěda

Hodina ve třídě V. B byla promyšleně rozvržena. Učitelka velmi dobře pracovala s připravenými křížovkami, využila lístečků či nápovědy na tabuli. Opakování a upevňování učiva bylo pojato tradičními metodami. K žákům bylo přistupováno citlivě, snaha po vzbuzení jejich zájmu neměla vždy patřičný efekt. Dobrá úroveň vědomostí zcela nekoresponduje s horším hodnocením písemných prověrek. S učitelkou byla dohodnuta úprava špatně zpracovaného tematického a časového rozvržení učiva.

Výtvarná výchova - nepovinný předmět

Kolorovaná kresba uhlem – autoportrét s využitím vlastní zvětšené fotografie je netradiční téma pro žáky 1. – 3. třídy. Učitelka pracovala individuálně s každým žákem, respektovala jejich věkový rozdíl, každou práci vyhodnotila. Hodina měla spád, žáci pracovali se zaujetím, i když činnost některých byla ztížena nekvalitními fotokopii portrétů.

II. stupeň

Anglický jazyk

Hospitováno bylo po jedné hodině v VII. a IV. třídě. Hodiny byly vedeny převážně v jazyce anglickém.

V sedmé třídě učitelka rozvíjela u žáků schopnost interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty.

Ve čtvrté třídě si žáci osvojovali zvukovou podobu jazyka, vztahy mezi zvukovou a grafickou stránkou. Současně rozvíjeli řečové dovednosti. Učitelka spojila jazykovou výuku s hudební a pohybovou složkou, zařadila i relaxační prvky.

Výše uvedených cílů bylo v obou hodinách dosaženo.

Nevhodný je velký počet žáků ve skupině. Třídy se sice dělí na skupiny (anglický jazyk, německý jazyk), ale současně se spojují skupiny ze dvou paralelních tříd.

Dějepis

Hospitace proběhla v jedné vyučovací hodině ve třídě VI. B.

Práce učitelky byla promyšlená. Poutavé vyprávění bylo vedeno kultivovaným způsobem. Žáci byli během celé hodiny ukázněni a aktivní. Jejich vědomosti jsou na dobré úrovni. Interakce mezi učitelkou a žáky byla přirozená. Zápis do sešitů, který byl zčásti diktován, byl dosti dlouhý. Úroveň žákovských sešitů, které zatím nebyly učitelkou kontrolovány, je rozdílná.

Fyzika

Hospitovány byly čtyři hodiny ve třídách VI. A, VII. A, VIII. a IX.

Dvě vyučovací hodiny byly metodicky dobře připraveny, probíhaly ve vysokém tempu. V obou hodinách byli žáci seznámeni s cílem, byl zde dostatek demonstračních pomůcek, v VI. A byly součástí výkladu i frontální pokusy. Snaha učitelky o aktivizaci žáků vedla často k sugestivním otázkám. Při opakování prokázali žáci obou tříd dobré znalosti. Četnost známek byla ke dni hospitace odpovídající. Estetická úroveň žákovských sešitů není příliš dobrá.

Dvě vyučovací hodiny měly slabší úroveň. Nevýrazný projev učitele žáky nezaujal. Byli pasivní, bez zjevného zájmu jak při opakování, tak při výkladu nového učiva. Chybělo povzbuzování žáků, nebyla jim dána šance samostatně tvořivě myslet. Způsob zápisů do sešitů

diktováním byl nevhodný zvláště v VIII. třídě, kde jsou i žáci s poruchou učení - dyslexií. V této třídě scházejí vhodné učebnice, žáci se učí podle zápisů v sešitech.

Při výkladu učiva i při zkoušení (IX. třída) byly použity pomůcky, jejich vhodnější demonstrační verze však byla uložena v kabinetě.

Sporadicky kontrolované sešity žáků mají rozdílnou estetickou úroveň, četnost známek uvedených v žákovských knížkách byla přiměřená.

Matematika

Hospitovány byly 2 vyučovací hodiny ve třídách VII.A a IX. Ve třídách převládala pracovní atmosféra, žáci byli dostatečně aktivizováni, k plnění úkolů přistupovali zodpovědně. Zvolené pracovní tempo odpovídalo schopnostem žáků, výsledky jejich práce byly učitelem průběžně kontrolovány. Znalosti žáků byly na dobré úrovni.

Nedostatkem byl málo výrazný projev učitele, absence stanovení cílů vyučovacích hodin a zhodnocení jejich splnění.

Praktické činnosti

Hospitace proběhla po jedné hodině ve třídách VI. B a VII. A

Obě hodiny se uskutečnily na školním pozemku. Byly dobře připraveny i organizovány. Všichni žáci měli přidělené úkoly, jejichž splnění učitel v závěru ohodnotil slovy i klasifikací. Žáci prokázali pracovitost a zručnost, nedostatkem byla učitelova tolerance s nepatřičným oblečením a obutím značné části žáků, hlavně dívek. Mimo pracovní oděv jim chyběly i pracovní rukavice, které si charakter činnosti vyžadoval.

Předložené sešity obsahovaly přiměřené zápisy a měly dobrou grafickou úpravu.

Přírodopis

Po jedné hodině byly navštíveny třídy VII. A a VIII., ve dvou hodinách IX. třída.

Všechny hodiny byly vedeny rutinním způsobem. Metodicky byly dobře zvládnuty. Žáci v průběhu opakování i při probírání nového učiva prokazovali průměrné znalosti. Většinou byli aktivní. Kladem všech hodin bylo časté využívání pomůcek, hlavně multiplikátů nerostů a hornin. Průběh hodin byl klidný, atmosféra přátelská.

Sešity žáků mají rozdílnou úroveň. Zatím nebyly učiteli kontrolovány. V zápisech se občas vyskytují pravopisné chyby. Četnost klasifikace žákovských vědomostí je úměrná. Přezkušování žáků je prováděno ústně a v přiměřené míře i písemnou formou.

Laboratorní práce z přírodopisu jsou realizovány v časové návaznosti na probírané učivo. Záznamy z nich jsou na celkově dobré úrovni, vyučujícími jsou kontrolovány a hodnoceny.

Tělesná výchova

Hospitace byly provedeny u skupiny chlapců VI. A, B a dívek VIII. třídy. Téma hodin - rozvoj startovní rychlosti bylo v obou hodinách stejné. Stavba hodin, volba pomůcek a forem práce byly taktéž v obou třídách stejné. Pozitivně lze hodnotit u obou učitelů vztah k žákům, a zájem a aktivitu žáků. Záporům bylo nedodržení pravidel bezpečnosti (žáci měli při cvičení hodinky, prsteny, dva žáci neměli cvičební úbor), chybně byla učena poloha při nízkém startu. Chybělo závěrečné zhodnocení hodiny.

Zdravotní tělesná výchova

Zdravotní tělesná výchova je nepovinný předmět. Ve skupině jsou žáci čtvrtého a sedmého ročníku, u kterých bylo zjištěno vadné držení těla. Výuku vedla učitelka s kvalifikací rehabilitační pracovnice.

Cílem hodiny bylo přispívat k návyku správného držení těla a dýchání. Zvolené metody odpovídaly cíli hodiny. Při nácviku dýchání byla využita magnetofonová nahrávka, podle níž žáci cvičili. Učitelka žáky při cvičení sledovala a opravovala chybná provedení. Čtyři žáci přicházeli v průběhu 15 minut po zahájení hodiny. Výuka některých žáků z této skupiny končí 5 minut před zahájením zdravotní tělesné výchovy, následuje pro ně polední přestávka, kdy jdou na oběd, proto nemohou být včas na zahájení popisovaného předmětu. Je to následek nevhodně stanoveného rozvrhu hodin.

Zeměpis

Hospitace proběhly po jedné hodině v VIII. a IX. třídě.

V obou hodinách pracovali učitelé s klidem, za příznivé pracovní atmosféry. Prokazovali dobré odborné znalosti i přehled v problematice místního regionu. Probírané učivo odpovídá časovým tematickým plánům i učebním osnovám. Žáci většinou s učiteli spolupracovali, někteří však museli být častěji aktivizováni. Jejich vědomosti byly průměrné. Zeměpisné pomůcky (nástěnné mapy, atlasy, učebnice, tabulky a přírodniny) byly přiměřeně využívány. Sešity žáků s krátkými zápisy učiva jsou na standardní úrovni. Zatím nebyly vyučujícími kontrolovány. Četnost klasifikace žakovských vědomostí je odpovídající. Vyjadřování žáků bylo poměrně stručné, málo hlasité.

Závěr:

Z celkového počtu 31 hospitované hodiny lze utvořit závěr, že kvalita vyučování je různá. Závisí na individuálním přístupu učitele a částečně je ovlivněna tím, zda má učitel pro daný předmět odbornou způsobilost.

Málokdy vyžadovali učitelé od žáků spolupráci. Žáci I. stupně byli aktivnější než žáci II. stupně, kde převládala klasická frontální výuka, založená většinou na výkladu učitele. Učitelé aktivizovali žáky jen sporadicky a nevyžadovali od nich vyvozování vlastních závěrů. Důsledkem převážně pamětního učení jsou pouze průměrné komunikační schopnosti žáků.

Kvalita vyučování v hospitovaných hodinách na I. stupni má spíše nadprůměrnou úroveň.

Kvalitu vyučování v hospitovaných hodinách na II. stupni hodnotí ČŠI jako průměrnou.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

Přes výše uvedené hodnocení způsobu výuky dosahuje škola dobrých výsledků při přijímání žáků 9. ročníku na střední školy.

Šk. rok 1996/97 - 1. termín				Šk. rok 1997/98 - 1. termín			
	Přihlášeno žáků	Přijato žáků	%		Přihlášeno žáků	Přijato žáků	%
Gymnázium	2	1	50	Gymnázium	4	4	100
Střední odborná škola	14	14	100	Střední odborná škola	20	18	90

Na SOU byli přijati všichni zájemci.

Úspěšnost žadatelů o přijetí na víceletá gymnázia je menší. Ve školním roce 1996/97 byla 33%, ve školním roce 1997/98 40%.

Úspěšní jsou žáci školy i v různých soutěžích a olympiádách (viz kapitola 4.7).

Z vyhodnocených dotazníků vyplněných rodiči vyplývá, že s úrovní vzdělávání je spokojena zhruba polovina respondentů. Mezi spokojenými převládají rodiče žáků 5. ročníku, menší spokojenost vyjádřili rodiče žáků 7. a 9. ročníku.

Činnost žáků - úroveň výsledků učení je průměrná.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Život školy se řídí kvalitně zpracovaným řádem školy, se kterým jsou seznámeni pedagogičtí pracovníci i žáci. Interakce žák - žák a učitel - žák je postavena na demokratickém principu. Dostatečný prostor a podmínky pro individuální rozvoj osobnosti je dán žákům např. v nepovinných předmětech základy teraristiky, výtvarná výchova nebo sborový zpěv,

Při výchovném působení využívá škola dostatečně všech dostupných výchovných opatření. V posledních třech letech bylo uděleno více pochval na I. stupni. V případě kázeňských přestupků, spolupracuje škola s rodiči.

K úrovni sociálních vztahů se kladně vyjádřili i dotazovaní rodiče.

ČŠI hodnotí zabezpečování rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů jako spíše nadprůměrné.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně vykonává funkci 5 let, má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na II. stupni ZŠ, chybí jí však odborná způsobilost pro práci výchovného poradce.

Plán výchovného poradce je zpracován rámcově. Zahrnuje především oblast poradenství pro žáky, rodiče a třídní učitele, dále oblast profesní orientace žáků.

Konzultační hodiny nejsou stanoveny. Vymezení pravidelného času pro konzultace se neosvědčilo. Rodiče navštěvují poradce podle svých časových možností. V případě výskytu vážných kázeňských problémů, které na škole nejsou časté, jsou rodiče zváni k jednáním do školy. Tato jednání probíhají za přítomnosti výchovné poradkyně. Žákům se zdravotním postižením je věnována náležitá péče. Po odchodu učitele, který vykonával funkci koordinátora protidrogové prevence, se touto problematikou zabývá výchovná poradkyně.

Kabinet výchovného poradenství vytváří pro jednání vhodné prostředí. Materiály důvěrného charakteru jsou uloženy způsobem, který zabezpečuje jejich ochranu před zneužitím.

ČŠI doporučuje zajistit odborné studium výchovného poradce. Dále řediteli školy doporučuje jmenovat do funkce koordinátora protidrogové prevence.

Ke kvalitě služeb výchovného poradenství se vyjadřovali dotazovaní rodiče kriticky. V této oblasti je druhé největší procento nespokojených a spíše nespokojených.

Výchovné poradenství je na spíše podprůměrné úrovni.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy

Škola se zapojuje do řady soutěží a olympiád. Výborných výsledků dosahují žáci při soutěžích v matematice, chemii, českém jazyce, v soutěžích pěveckých, přírodovědných a sportovních. V minulém školním roce získali:

- 1. místo v okresní přírodovědné korespondenční soutěži (v tomto školním roce bylo vítězství obhájeno), dvě prvenství v okresní pěvecké soutěži, první místo v okresním kole soutěže anglického jazyka.

- 3. místo v okresním kole olympiády českého jazyka, okresní výtvarné soutěži „Evropa ve škole“, bronzové pásmo v regionální přehlídce pěveckých sborů v Uničově.

- 1. místo s postupem do krajského finále soutěže v malé kopané „Mc Donald´s cup“.

Žáci zvítězili v okresním kole malé kopané, 4. místo získali v okresním kole soutěže ve společenskovedních znalostech, 5. místo v okresním turnaji florbalu.

Škola se rovněž zapojila do šachových soutěží, okresních kol Pythagoriády, matematických a chemických olympiád, účastnila se cyklistických soutěží, lehkooatletického čtyřboje, přespolního běhu a turnaje ve stolním tenisu.

Škola rovněž organizuje vlastní soutěže. Mimo aktivity školní družiny sem patří recitační a pěvecká soutěž, šachový turnaj, tradiční lehkooatletická soutěž „O pohár starosty obce“, závody v přespolním běhu a lehkooatletický „Memoriál Josefa Odložila“. V prostorách školy a obecního úřadu byly uspořádány tři výstavy žákovských výtvarných prací, žáci vystupují na akcích pořádaných kulturní komisí při OÚ Mikulovice, jako např. vítání nových občánků, Mikulášská nadílka, Den dětí či kulturní pořady pro důchodce.

Při výuce cizích jazyků škola spolupracuje s Jazykovou přípravkou Brno s.r.o, pro hudební a výtvarné obory byla uzavřena dohoda o spolupráci se základními uměleckými školami v Jeseníku a Vidnavě. V rámci boje proti drogové závislosti škola uspořádala vícedenní cyklus přednášek pro žáky za účasti lékaře a vyléčených narkomanů. Děti jezdí do školy v přírodě, pro nejlepší žáky byl organizován zájezd k moři do Itálie, pro rodiče a děti zájezdy do Chorvatska a Maďarska. Škola uzavřela dohodu o spolupráci zaměřenou na výměnné pobyty žáků a pedagogů s německými školami poblíž Norimberka a Berlína. Velmi příznivě hodnotí další aktivity školy i dotazovaní rodiče.

Škola má širokou nabídku aktivit, tuto oblast lze hodnotit jako vynikající.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy je školní družina a školní jídelna. Provoz družiny je vhodně rozvržen, odpovídá platným předpisům a vyhovuje rodičům dětí. Školní družina má tři oddělení, ve kterých pracují vychovatelky s patřičnou odbornou způsobilostí. Vedoucí vychovatelka je určena. Oddělení v odpoledním provozu se slučují. Pro práci dětí ve školní družině jsou vymezeny dvě velmi dobře vybavené a vyzdobené místnosti v druhé budově školy.

Hospitační činností bylo zjištěno, že při realizaci výchovně vzdělávací činnosti jsou používány vhodné metody a prostředky a že pedagogické zásady jsou dodržovány. Sledovaná činnost proběhla ve spojených odděleních v odpolední části dne. V práci s dětmi bylo pozorováno využívání prvků tvořivé dramatiky, prolínání jednotlivých výchovně-vzdělávacích složek. Povinná dokumentace je vedena v souladu s příslušnou právní normou. Počet přihlášených žáků ve všech odděleních přesahuje počet dětí, které lze přijmout. Dochází k překrytí doby pobytu jednotlivých žáků v družině tak, že ve stejnou dobu je v jednom oddělení více než 25 dětí současně. Rozhodnutí o přijetí dětí do školní družiny obec nevydala.

Plán činnosti školní družiny se omezuje na měsíční přehled největších akcí. Plánování vlastní činnosti nebylo předloženo. Při školní družině pracují zájmové kroužky taneční, dramatiky a ručních prací, které vedou vychovatelky. Pro děti jsou organizovány různé zábavné a soutěžní akce. Při organizování akcí pro veřejnost spolupracuje školní družina s Rodičovskou radou při ZŠ Mikulovice.

Činnost školní družiny je hodnocena jako nadprůměrná.

Školní jídelna je organizačně podřízena řediteli školy. Pracují zde dvě kuchařky, dvě pomocné pracovnice a vedoucí školní jídelny. Denně se vaří pro 260 strážníků z řad žáků a zaměstnanců školy, v rámci vedlejší hospodářské činnosti škola připravuje dalších 70 obědů pro veřejnost. Řád školní jídelny je zpracován, obsahuje všechny náležitosti a je schválen ředitelem školy. Jídelníčky jsou sestaveny vždy na týden a jsou archivovány. Seznamy strážníků byly předloženy, ceník jídel je vystaven. Prostředí školní jídelny působí čistě a esteticky, kvalita stravy je dobrá, skladba potravin odpovídá zásadám racionální výživy.

Školní jídelna je na spíše nadprůměrné úrovni.

5. ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

- Výchovně-vzdělávací program školy poskytuje žákům pestrou nabídku nepovinných předmětů. Škola věnuje péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Činnost školy je koncepční a plánovitá.
- Škola učí podle schválených učebních dokumentů. Učební plány i učební osnovy byly ke dni inspekce plněny.
- Převážná většina učitelů má pečlivě zpracovány tematické a časové plány učiva.
- Odborné a pedagogické řízení je na dobré úrovni.
- Povinná dokumentace je vedena dle platných předpisů, dokumentace třídního učitele má velmi dobrou úroveň.
- Materiálně-technické podmínky pro výchovně vzdělávací činnost školy jsou na podprůměrné úrovni.
- S přihlédnutím k současnému stavu (stavební úpravy) jsou psychohygienické podmínky vyhovující.
- Kvalita výuky u učitelů s odbornou způsobilostí pro I. stupeň základní školy má vyšší úroveň (používání moderních metod a forem výuky), než kvalita vyučování na II. stupni, kde převládá forma výkladu.
- Škola podporuje rozvoj osobnosti žáků především v mimoškolní činnosti, která nabízí širokou nabídku aktivit.
- V oblasti výchovného poradenství jsou rezervy.
- Nadprůměrnou úroveň má činnost školní družiny.

Na základě komplexního posouzení činnosti školy je Českou školní inspekcí škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Doplnit koncepci školy o demografický vývoj spádové oblasti školy.
- Ve spolupráci se ŠÚ a pracovním úřadem řešit otázku pedagogické a odborné kvalifikace některých učitelů.
- Prokazatelně informovat rodiče, kteří žádali o odklad školní docházky, že jim bylo vyhověno.
- Katalogové listy žáků doplnit o záznamy o opravných zkouškách.
- Ve spolupráci se zřizovatelem dosáhnout zlepšení materiálně-technických podmínek školy.
- Ve spolupráci se zřizovatelem jednat s dopravcem o vhodnějším dopravním spojení dojíždějících žáků.

